

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» (Α' 176)

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε από τη Διάρκη Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αποτελείται από τρία άρθρα. Ειδικώς, με τις διατάξεις του Άρθρου πρώτου κυρώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων», η οποία δημοσιεύθηκε την 7η Αυγούστου 2013 (Φ.Ε.Κ. Α' 176). Με τις διατάξεις του Άρθρου δεύτερου διορθώνεται η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Α' 176)». Εν συνεχεία, το Άρθρο τρίτο περιλαμβάνει ακροτελεύτια διάταξη στην οποία ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος. Τέλος, επειδή στο προς ψήφιση Νοσχ περιλαμβάνονται και άλλες διατάξεις, πέραν της κύρωσης Π.Ν.Π., θα ήταν νομοτεχνικώς αρτιότερο να προστεθεί, στο τέλος του τίτλου του, η φράση «και άλλες διατάξεις».

II. Γενικώς περί των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Με το άρθρο 44 παρ. 1 το Σύνταγμα αντιμετωπίζει και τυποποιεί νομικώς την αυτόνομη κανονιστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας η οποία ασκείται χωρίς νομοθετική εξουσιοδότηση και υποκαθιστά, έστω και προσωρινώς, τη νομοθετική αρμοδιότητα της Βουλής. (βλ. Εισηγητική Έκθεση επί του Σχεδίου Συντάγματος της Συνταγματικής Επιτροπής στα Επίσημα Εστε-

νογραφημένα Πρακτικά της Ολομελείας της Επιτροπής του Συντάγματος 1975, σ. 449).

Οι Πράξεις αυτές, συνιστώντας, τυπικώς, διοικητικές και, ουσιαστικώς, νομοθετικές πράξεις και εξομοιούμενες με τους τυπικούς νόμους, εκδίδονται σε περιπτώσεις εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης και θεσπίζουν κανόνες δικαίου τυπικής ισχύος ίσης με του νόμου. Συνεπώς, με αυτές δύνανται να τροποποιούνται ή να καταργούνται υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις ή να τροποποιούνται διατάξεις των ιδίων των Πράξεων (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002), η δε συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν στην έκδοσή τους (δηλαδή η ύπαρξη έκτακτων περιστάσεων εξαιρετικώς επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης), δεν ελέγχεται δικαστικώς (ΣτΕ [Ολ] 1250/2003, ΣτΕ [Ολ] 3612/2002, ΣτΕ [Ολ] 3636/1989, ΣτΕ [Ολ] 2289/1987). Ο δικαστής ελέγχει, αφενός μεν την τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων έκδοσης των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ΣτΕ [Ολ] 1250/2003), την έγκαιρη, δηλαδή, κατά το Σύνταγμα, υποβολή τους προς κύρωση ενώπιον της Ολομελείας της Βουλής (άρθρα 44 παρ. 1 και 72 παρ. 1 του Συντάγματος), αφετέρου δε το περιεχόμενό τους από την άποψη της συνταγματικότητας. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει χώρα επ' ευκαιρία της προσβολής με αίτηση ακυρώσεως διοικητικών (ατομικών ή κανονιστικών) πράξεων που έχουν εκδοθεί βάσει Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου. (βλ. Γλ. Σιούτη σε Απ. Γέροντα/Σ. Λύτρα/Π. Παυλόπουλου/Γλ. Σιούτη /Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, β' έκδοση, 2010, σελ. 168).

III. Προθεσμίες

Οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου υποβάλλονται στην Ολομέλεια της Βουλής για κύρωση εντός σαράντα ημερών από την έκδοσή τους ή εντός σαράντα ημερών από τη σύγκληση της Βουλής σε σύνοδο. Σε περίπτωση μη υποβολής τους στη Βουλή εντός των προθεσμιών αυτών ή μη έγκρισής τους από αυτή εντός τριών μηνών από της υποβολής τους, παύουν να ισχύουν στο εξής. Αναίρεση της ισχύος τους για το διάστημα από τη δημοσίευσή τους μέχρι την εκπνοή των συνταγματικών προθεσμιών σε περίπτωση μη κύρωσης είναι εφικτή μόνο μέσω της αναδρομικής κατάργησής τους με τυπικό νόμο.

Στην περίπτωση, τέλος, μη εμπρόθεσμης υποβολής της Πράξης στη Βουλή ή μη κύρωσής της από αυτή, δικαστικός έλεγχος της «ανάγκης» αποκλείεται, επειδή η εκτίμηση της τελευταίας «ανάγεται στη σφαίρα της πολιτικής

ευθύνης των οργάνων της νομοθετικής εξουσίας» (ΣτΕ [ΟΛ] 2289/1987, ΣτΕ [ΟΛ] 3636/1989). (Για τις Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου βλ., ενδεικτικώς, Ευ. Βενιζέλο, Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου 1991, σ. 130 επ., Κώστα Γ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο 2005, σ. 503-4 επ., Π. Παραρά, Η εφαρμογή του άρθρ. 44§1 του Συντάγματος, σε ΤοΣ 2 (1976), σ. 195 επ., του ίδιου, Αι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, 1981, σελ. 110 επ., του ίδιου, Σύνταγμα 1975 – Corpus, τ. Ι, σ. 526 επ., Αθανάσιο Ράϊκο, Συνταγματικό Δίκαιο 2009, τ. Ι/Β, σ. 867 επ., Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου 14η έκδοση, τ. 1 σ. 48 επ., και τ. 2, όπ. σ. 104 και Κ. Χρυσόγονο, Συνταγματικό Δίκαιο 2003, σ. 597 επ.)

IV. Ειδικώς επί της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

A. Η υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου περιλαμβάνει δύο άρθρα, οι ρυθμίσεις των οποίων αφορούν στην τροποποίηση του ν.δ. 356/1974 (Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων) και ειδικώς στην προσθήκη δύο εδαφίων στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 11. Σημειωτέον, ότι η ανωτέρω διάταξη απαγορεύει την κατάσχεση κινητών εις χείρας του οφειλέτου κατά τη διάρκεια της νύκτας, της Κυριακής και κατά το νόμο εξαιρετέες ημέρες, εκτός εάν πρόκειται για οφειλέτες ύποπτους φυγής ή εάν από τη μη άμεση λήψη αναγκαστικών μέτρων πιθανολογείται κίνδυνος ζημίας του Δημοσίου. Η υπό ψήφιση ρύθμιση επεκτείνει τη δυνατότητα κατάσχεσης και σε βάρος επιχειρήσεων που λειτουργούν και κατά τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα και έχουν συνολική βεβαιωμένη ληξιπρόθεσμη οφειλή άνω των 50.000 Ευρώ, αποκλειστικώς προς το Δημόσιο. Κατά παρέκκλιση επίσης της ισχύουσας ρύθμισης, επιτρέπει την κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη εντός της επιχείρησης κατά τις ώρες λειτουργίας της και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, υπό την προϋπόθεση, στην περίπτωση κατάσχεσης κατά τις νυκτερινές ώρες, της παρουσίας ως μάρτυρα ενός δημοσίου υπαλλήλου ή αστυνομικού οργάνου, και όχι του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας ή ενός Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβούλου, όπως ορίζει το άρθρο 8 του ν.δ. 356/1974.

B. Κατά το προοίμιο της υπό κύρωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, «έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης» (άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος) συνιστά, εν προκειμένω, η, «σε περίπτωση υψηλών βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών, προκειμένου να αντιμετωπισθούν περιπτώσεις φοροδιαφυγής», δυνατότητα κατάσχεσης «κινητών στα

4

χέρια του οφειλέτη κατά τον μήνα Αύγουστο και κατά τις άλλες εξαιρετέες ημέρες και ώρες».

Γ. Καθ' όσον αφορά στο έγκαιρο της υποβολής της στη Βουλή, η υπό κύρωση Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 176 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α', της 7.8.2013 και, επομένως, εγκαίρως υπεβλήθη στη Βουλή στις 18.9.2013, δύναται δε να κυρωθεί από την Ολομέλεια της Βουλής εντός τριών μηνών από της υποβολής της.

Αθήνα, 27.11.2013

Ο εισηγητής
Χαράλαμπος Χ. Κύρκος
Προϊστάμενος του Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας
Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β'
Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών